

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ
ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ

Ημερομηνία 07/08/2022 - 07/08/2022

ΑΘΗΝΑ

Ιερά Οδός 294, 12243

Τηλ./Fax: +30 210 5313220

email: athens@apo.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Βάγκου 30, 54629

Τηλ./Fax: +30 2310 501515

email: sales@apo.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

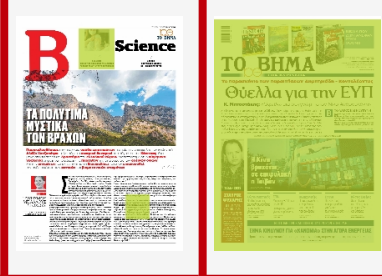

ΑΡΘΡΑ

07/08/2022

- 1) [ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, Σελ. 1,81-83] [📄] Πιο κοντά στο «ΥΠΕΡ-ΕΜΒΟΛΙΟ» 1
- 2) [ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, Σελ. 1,16-17] [📄] Ο κορονοϊός δεν κάνει διακοπές, αν και επισκέφτηκε ήδη τουριστικούς προορισμούς 4

Πηγή:	ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	1,81-83	Ημερομηνία έκδοσης:	07-08-2022
Αρθρογράφος:		Επιφάνεια :	2205.44 cm ²	Κυκλοφορία:	32170
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

Ερευνα

Πιο κοντά στο
«υπερ-εμβόλιο»
για όλους
τους κορωνοϊούς

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΣΩΛΗ,
SCIENCE ΣΕΛΙΔΕΣ 2-3

2-3

**ΠΑΝΔΗΜΙΑ:
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΒΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ
ΕΜΒΟΛΙΟ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΥΣ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥΣ**

«Όπως συμβαίνει με τα υπάρχοντα εμβόλια για την COVID-19, αναμένουμε ότι η προστασία που θα παρέχει ένα μελλοντικό εμβόλιο ενάντια σε πολλούς κορωνοϊούς θα κυμαίνεται από την πλήρη πρόληψη της λοίμωξης σε ορισμένους ανθρώπους ως την πρόληψη της βαριάς νόσησης σε άλλους» σημειώνει στο ΒΗΜΑ-Science ο δρ Γεώργιος Κασσιώτης, επικεφαλής του Εργαστηρίου Πετροϊκκής Ανοσολογίας στο Ινστιτούτο Crick και καθηγητής Πετροϊολογίας στο Imperial College του Λονδίνου

ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ «ΥΠΕΡ-ΕΜΒΟΛΙΟ»

ΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΣ Ν. ΤΣΩΛΗ thtsoli@tovima.gr

Άλλο ένα κορωνοκαλοκαίρι είναι αυτό που περνάμε, το τρίτο στη σειρά, με το εφειντό θερινό «πανδημικό δελτίο» να έχει τις δικές του κύριες... ειδήσεις που διαφοροποιούνται σε κάποια σημεία από εκείνες των προηγούμενων ετών (πλήρως λογικό σε μια εξελισσόμενη πανδημική κατάσταση, όπως καλά έχουμε μάθει πλέον): αυτό το καλοκαίρι λοιπόν «προταγωνίστριες» είναι οι νέες υποπαρλλαγές της Ομικρον – και κυρίως η ΒΑ.5 – που σαρώνουν διεθνώς αλλά και στη χώρα μας και οι οποίες δείχνουν αυξημένη ικανότητα διαφυγής από τα εμβόλια. «Προταγωνιστούν» επίσης η έλλειψη προληπτικών μέτρων (για πρώτη... καλοκαιρινή φορά), η αύξηση και πάλι των κρουσμάτων αλλά και των θανάτων και η μόνιμη αγωνία για το τι μέλλει γενέσθαι τους επόμενους μήνες.

Συγκεκριμένη στόχευση

Ευλόγως κάποιος αναρωτιέται γιατί συμβαίνουν όλα αυτά, γιατί η πανδημία δείχνει να μην τελειώνει ποτέ ενώ έχουμε εδώ και τόσο καιρό στα χέρια μας τα εμβόλια τα οποία αναμέναμε επί μακρόν ως «μάννα εξ (επιστημονικού) ουρανού». Διότι είναι σαφές πλέον, με βάση τους ειδήμονες, ότι τα εμβόλια δεν είναι τέλεια, χωρίς αυτό να αλλάζει ότι έχουν αποδειχθεί οσοίτηρα: προστατεύουν από τη σοβαρή νόσηση και τον θάνατο, όχι όμως από τις μολύνσεις – και βέβαια για να μας προστατεύσουν τα εμβόλια πρέπει να τα... κάνουμε, και μέρος του πληθυσμού παραμένει ανεμβολίαστο ακόμη και σε ό,τι αφορά τον βασικό εμβολιασμό. Παράλληλα καθώς ο τόπος συνεχώς εξελίσσεται και μεταλλάσσεται, τα εμβόλια (ακόμη και τα επικαιροποιημένα που αναμένουμε τους επόμενους μήνες) βρίσκονται – και θα βρίσκονται – πάντα στο κνήχι του, χωρίς κανένας να μπορεί να προβλέψει μάλιστα με βεβαιότητα ποια θα είναι η επόμενη κίνησή του. Ετσι δεν είναι τυχαίο ότι η επιστημονική συζήτηση αλλά και η έρευνα ολοένα και περισσότερο επιστημονικών ομάδων σπέρνεται προς την ανάπτυξη εμβολίων που θα στοχεύουν τον άκρως «ευέλικτο» SARS-CoV-2 σε ένα σταθερό σημείο του το οποίο θα είναι

κοινό με άλλους «συγγενείς» του. Τι σημαίνει πρακτικά αυτό; Ένα εμβόλιο για πολλούς κορωνοϊούς (και τις παραλλαγές τους, υπάρχουν και μελλοντικές). Ο δρόμος βέβαια προς ένα τέτοιο «καθολικό» κορωνοεμβόλιο φαίνεται να είναι μακρύς και δύσκολος, υπογραμμίζουν οι ειδικοί. Και αυτό διότι η οικογένεια των κορωνοϊών αποτελείται από ιούς συγγενείς μεν αλλά με διαφορές «κλειδιά»

μεταξύ τους, οι οποίοι συχνά μεταλλάσσονται. Για αυτόν τον λόγο άλλωστε οι άνθρωποι μολύνονται ξανά και ξανά με κορωνοϊούς του κοινού κρουστικού ή εμφανίζουν επαναλαμβανόμενες με διαφορετικές παραλλαγές του SARS-CoV-2.

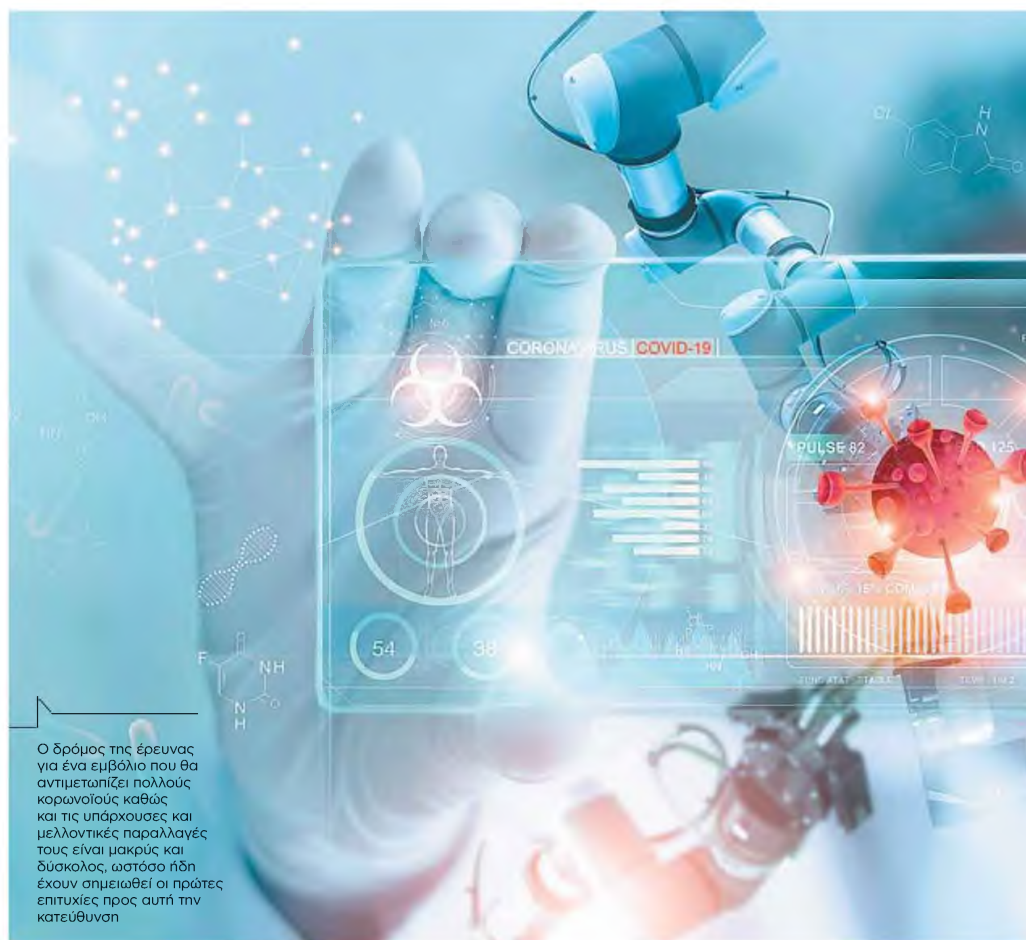
Η παράκαμψη με την υπομονάδα S2

Τώρα όμως μια ομάδα του Ινστιτούτου Crick στο Λονδίνο υπό έναν έλληνα

επιστήμονα, τον έγκριτο ανοσολόγο, πετροϊολόγο, επικεφαλής του Εργαστηρίου Πετροϊκκής Ανοσολογίας στο Ινστιτούτο Crick και καθηγητή Πετροϊολογίας στο Imperial College του Λονδίνου δρ **Γεώργιο Κασσιώτη**, φαίνεται να βρήκε μια καλή «παράκαμψη» ώστε να φθάσουμε ταχύτερα στο τέλος του δρόμου του οποίου η πινακίδα δείχνει το ran-corona εμβόλιο. Όπως ανέφεραν

οι ερευνητές με δημοσίευσή τους πριν από μερικές ημέρες (συγκεκριμένα στις 27 Ιουλίου) στην επιθεώρηση «Science Translational Medicine», ανακάλυψαν ότι μια συγκεκριμένη περιοχή της πρωτεΐνης-ακίδας του SARS-CoV-2 αποτελεί υποσχόμενο στόχο για το καθολικό εμβόλιο ενάντια στους κορωνοϊούς. Μάλιστα πειράματα σε ποντίκια έδειξαν ότι η στόχευση αυτής της περιοχής που

ονομάζεται υπομονάδα S2 προσφέρει προστασία ενάντια σε πολλές παραλλαγές του SARS-CoV-2 καθώς και ενάντια σε κορωνοϊούς που προκαλούν κοινό κρουστικό εμβόλιο και ελπίζεται ότι θα αποτελέσει το «διαβατήριο» για την καλύτερη προετοιμασία μας ενάντια σε μελλοντικές πανδημίες. Ένα καθολικό εμβόλιο για τους κορωνοϊούς χρειάζεται να επάγει την παραγωγή αντισωμάτων που

Ο δρόμος της έρευνας για ένα εμβόλιο που θα αντιμετωπίζει πολλούς κορωνοϊούς καθώς και τις υπάρχουσες και τις μελλοντικές παραλλαγές τους είναι μακρύς και δύσκολος, ωστόσο ήδη έχουν σημειωθεί οι πρώτες επιτυχίες προς αυτή την κατεύθυνση

Καίρια η οδός χορήγησης του εμβολίου

Η αναζήτηση του «υπερ-εμβολίου» περιλαμβάνει άραγε και νέες οδούς χορήγησης του; Πολλή έρευνα γίνεται σχετικά με εμβόλια εισπνεύσιμα, ακόμη και σε μορφή τσιρότου. «Η οδός χορήγησης είναι πράγματι πολύ σημαντική καθώς αν αναπτυχθεί τελικώς ένα τέτοιο καθολικό εμβόλιο θα πρέπει να μπορεί να διατεθεί ταχέως ανά τον κόσμο με δεδομένο ότι πιθανόν εκείνη την περίοδο να επικρατούν νέες επικίνδυνες παραλλαγές ή νέα πανδημικά στελέχη - και θα ήταν προτιμότερο να μην απαιτούνται ειδικές συνθήκες συντήρησής του, όπως συνθήκες βαθιάς καταψύξης τις οποίες απαιτούν τα mRNA εμβόλια. Εται διερευνούμε εναλλακτικές οδούς χορήγησης - ένα έργο που πρέπει να συμπεριλάβει πολλούς άλλους ερευνητές αλλά και τη βιομηχανία για να καταστεί εφικτό» μας λέει ο δρ Κασσιώτης.

θα αναγνωρίζουν και θα εξουδετερώνουν πολλούς και διαφορετικούς ιούς της συγκεκριμένης οικογένειας, αποτρέποντάς τους από το να εισέρχονται στα κύτταρα του ξενιστή και να πολλαπλασιάζονται εντός τους. Στη νέα μελέτη τους οι ερευνητές του Ινστιτούτου Crick εξέτασαν αν αντισώματα που στοχεύουν την περιοχή S2 της πρωτεΐνης-ακίδας του SARS-CoV-2 μπορούν να εξουδετερώσουν και άλλους κορωνοϊούς. Να σημειώσουμε σε αυτό το σημείο ότι η πρωτεΐνη-ακίδα του SARS-CoV-2 αποτελείται από δύο υπομονάδες, την S1 και την S2. Η υπομονάδα S1 περιέχει την περιοχή δέσμευσης της ιικής πρωτεΐνης, δηλαδή του σημείου που μεσολαβεί στη σύνδεση του ιού με την επιφανειακή πρωτεΐνη (κυρίως την πρωτεΐνη ACE2) στα κύτταρα-στόχους του ανθρώπου. Η υπομονάδα S2 επιτρέπει τη σύντηξη της ιικής μεμβράνης με την κυτταρική

μεμβράνη του ξενιστή και είναι ιδιαίτερα διατηρημένη μεταξύ των διαφόρων στελεχών του ιού.

Η πρώτη «συνάντηση» με τη σταθερή S2

Εξ ου και η ομάδα επικεντρώθηκε στη «σταθερή» S2, όπως ανέφερε στο ΒΗΜΑ-Science ο δρ Κασσιώτης. «Τέσσερις» επάμω στην S2 στην αρχή της πανδημίας όταν δημιουργούσαμε ουσιογίτες αντισωμάτων για μελέτη του SARS-CoV-2. Είχαμε τότε παρατηρήσει ότι προπανδημικός ορός του αίματος εμφάνιζε διασταυρούμενη αντίδραση με τον SARS-CoV-2 - γεγονός που με απλά λόγια σημαίνει ότι ο οργανισμός πολύ λίγων ενηλίκων αλλά ταυτοχρόνως πολλών παιδιών μπορούσε να αναγνωρίσει τον νέο τότε ιό χωρίς να έχει «ξανααναγνωριθεί» στο παρελθόν μαζί του. Περαιτέρω ανάλυση μας οδήγησε στη χαρτογράφηση του στόχου αυτών των αντισωμάτων της διασταυρούμενης αντίδρασης που δεν ήταν άλλος από την υπομονάδα S2 της πρωτεΐνης-ακίδας του ιού. Η συγκεκριμένη περιοχή της πρωτεΐνης-ακίδας είναι σε μεγάλο βαθμό διατηρημένη, σε αντίθεση με την S1. Αν μεταλλαχθεί η S1 ο SARS-CoV-2 μπορεί να διαφύγει τα αντισώματα που τη στοχεύουν, είναι όμως πολύ πιο δύσκολο να μεταλλαχθεί η S2 χωρίς να επηρεαστεί η λειτουργία του».

Δεν είναι η πρώτη φορά που δοκιμάζεται η ανάπτυξη εμβολίων τα οποία στοχεύουν την περιοχή S2 των κορωνοϊών, μας πληροφορήσε ο ερευνητής. «Τέτοιον είδους εμβόλια είχαν δοκιμαστεί κυρίως στην επιδημία του ιού του SARS (SARS-CoV). Ωστόσο επρόκειτο κατά κύριο λόγο για εμβόλια ανασυνδιασμένης πρωτεΐνης τα οποία γνωρίζουμε πλέον ότι δεν μιλούνται πιστά τη φυσική δομή της S2. Ετσι αυτού του είδους η έρευνα σταδιακά εγκαταλείφθηκε καθώς τελείωσε και η επιδημία του SARS».

Εξουδετέρωση πλήθους κορωνοϊών

Οι επιστήμονες του Crick ξανάπεισαν όμως τον... ελκυστικό μίτο της S2 και ως φαίνεται βρήκαν την άκρη του. Εμβολίασαν ποντίκια με την περιοχή S2 του SARS-CoV-2 και είδαν ότι τα πειραματόζωα παρήγαγαν αντισώματα που ήταν ικανά να εξουδετερώσουν διαφο-

ρετικούς κορωνοϊούς που πλήττουν ζώα αλλά και ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων των κορωνοϊού του εποχικού κοινού κρουολογίματος HCoV-OC43, του αρχικού στελέχους του SARS-CoV-2 (στέλεχος της Γουχάν), του στελέχους που έφερε τη μετάλλαξη D614G που το καθιστούσε δέκα φορές μεταδοτικότερο από το αρχικό και το οποίο κυριάρχησε στο πρώτο πανδημικό κύμα, των παραλλαγών Αλφα, Βήτα, Δέλτα, της αρχικής παραλλαγής Ομικρον καθώς και δύο κορωνοϊών που πλήττουν νυχτερίδες. Με δεδομένο όμως ότι οι νέες υποπαραλλαγές της Ομικρον που κυριαρχούν παγκοσμίως αυτή τη στιγμή καθιστώντας αυτή τη στιγμή Ομικρον πλέον... ξεπερασμένη δεν εξετάσθηκαν σε αυτή τη μελέτη, αναμένεται να είναι «ευάλωτες» στο εμβόλιο ή μπορεί να το... λιγίζουν; «Δεν ήταν απαραίτητο να εξετάσουμε συγκεκριμένα τις νέες υποπαραλλαγές της Ομικρον και αυτό διότι η S2 επάγει την παραγωγή αντισωμάτων που εξουδετερώνουν πολύ περισσότερους και διαφορετικούς μεταξύ τους κορωνοϊούς - αναμένεται λοιπόν ότι θα εξουδετερώσει όλους τους ιούς μεταξύ των άκρων που διερευνήσαμε. Επιπροσθέτως η περιοχή S2 παραμένει αμετάβλητη σε όλες τις υποπαραλλαγές της Ομικρον» μας απάντησε ο καθηγητής.

Τα επόμενα βήματα

Σύμφωνα με τον δρ Κασσιώτη, η περιοχή S2 αποτελεί υποσχομένο στόχο για ένα πιθανό ran-covona εμβόλιο επειδή είναι μια περιοχή με πολύ περισσότερες ομοιότητες μεταξύ διαφορετικών κορωνοϊών σε σύγκριση με την περιοχή S1 - δεν υφίσταται εύκολα μεταλλάξεις και έτσι ένα εμβόλιο που θα στοχεύει τη συγκεκριμένη περιοχή εκτιμάται ότι θα είναι αποτελεσματικότερο. «Ελπίζουμε ότι ένα τέτοιο εμβόλιο θα προσφέρει κάποια προστασία ενάντια σε όλους τους υπάρχοντες καθώς και τους μελλοντικούς κορωνοϊούς και θα κάνει τη διαφορά σε σύγκριση με τα εμβόλια που στοχεύουν την περιοχή S1 που υφίσταται πολύ περισσότερες μεταλλάξεις και τα οποία, αν και είναι αποτελεσματικά ενάντια στην παραλλαγή του ιού για την οποία έχουν σχεδιαστεί, έχουν πολύ μικρότερη αποτελεσματικότητα στη

στόχευση άλλων παραλλαγών του ίδιου ιού ή ενός μεγάλου εύρους κορωνοϊών. Σε κάθε περίπτωση πιστεύουμε ότι η έρευνά μας αυτή φέρνει πιο κοντά στην πραγματικότητα το ρανσοροπα εμβόλιο - χρειάζεται ωστόσο να δοκιμάσουμε την προσέγγισή μας σε ανθρώπους για να δώσουμε πιο σαφείς απαντήσεις».

Για να φθάσουμε όμως στις δοκιμές στον άνθρωπο πρέπει να προηγηθούν περαιτέρω πειράματα σε ζώα στα οποία το εμβόλιο θα χορηγηθεί σε δόσολογίες συγκρίσιμες με εκείνες που θα χορηγούνται στο πλαίσιο κλινικών δοκιμών, εξέλιξη ο καθηγητής, προσθέτοντας ότι «για να πραγματοποιήσουμε τα επόμενα βήματα πρέπει να συμματάσουμε πολλά άλλοι εταίροι εκτός από το Ινστιτούτο μας. Σε κάθε περίπτωση έχουμε ακόμη πολλή έρευνα μπροστά μας και σε αυτή τη φάση συνεχίζουμε να δοκιμάζουμε τα αντισώματα στην S2 ενάντια σε πολλούς και διαφορετικούς κορωνοϊούς, αναζητώντας παράλληλα την καλύτερη οδό σχεδιασμού και δοκιμών ενός υποψήφιου εμβολίου».

Δεν υπάρχουν πανάκειες

Ακόμη όμως και όταν ένα τέτοιο εμβόλιο πάρει «σάρκα και οστά» δεν θα αποτελεί πανάκεια, προειδοποίησε ο δρ Κασσιώτης. «Κανένα εμβόλιο δεν μπορεί να παράσχει πλήρη ανοσία σε κάθε άνθρωπο στον πλανήτη και το ίδιο θα ισχύει και για το εμβόλιο που βασίζεται στη σταθερή περιοχή S2 της πρωτεΐνης-ακίδας. Όπως συμβαίνει με τα υπάρχοντα εμβόλια για την COVID-19, αναμένουμε ότι η προστασία που θα παρέχει ένα μελλοντικό εμβόλιο ενάντια σε πολλούς κορωνοϊούς θα κυμαίνεται από την πλήρη πρόληψη της λοίμωξης σε ορισμένους ανθρώπους ως την πρόληψη της βαριάς νόσησης σε άλλους». Με την ειδοποιό διαφορά όμως ότι θα αποτελέσει μια «διευρυμένη ασπίδα» για το «κορωνο-παρόν» αλλά και το «κορωνο-μέλλον» της ανθρωπότητας το οποίο, όπως όλα δείχνουν, προοιωνίζεται άκρως... πλούσιο (όπως έχει άλλωστε αποδείξει και το παρελθόν μας με τους κορωνοϊούς). Θα αναμένουμε με ενδιαφέρον να δούμε αν ένα τέτοιο εμβόλιο μπορεί να αλλάξει τον ρου της επιδημιολογικής ιστορίας μας...

Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΚΑΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΟΣΗ

Δεν μπορούσαμε να μη ρωτήσουμε τον δρ Κασσιώτη, έναν ειδήμονα που καταπνέεται επί μακρόν με τους ιούς και τη συνυπαρξή τους με τον άνθρωπο και έχει παρακολουθήσει την πανδημία του SARS-CoV-2 από την αρχή της προσφέροντας πολυτιμες μελέτες που έχουν αποκαλύψει διαφορετικές πτυχές της, τι μέλλει γενέσθαι με τη συνεχιζόμενη πανδημία της COVID-19 που δεν λέει να κοπάσει. Όπως μας απάντησε, «αυτή τη στιγμή διαφορετικές περιοχές του πλανήτη βρίσκονται σε διαφορετικές πανδημικές φάσεις. Αν και σε ορισμένες χώρες, συμπεριλαμβανομένου του Ηνωμένου Βασιλείου, πιστεύεται ότι τα χειρότερα έχουν πλέον περάσει, στην πραγματικότητα η πανδημία δεν θα τελειώσει ποτέ αν ο ιός δεν ελεγχθεί σε παγκόσμιο επίπεδο. Πάντως, οποιοδήποτε εμβόλιο εμφανίσει "ανθεκτικότητα" στις μεταλλάξεις του ιού και στη διαφυγή από την ανοσία θα βοηθήσει αδιαμφισβήτητα στο να έλθει πιο κοντά το τέλος της πανδημίας - και αυτό προσπαθούμε και εμείς μέσα από τη μελέτη μας».

Οι δύο κρίσιμες παράμετροι

Εως ότου αναπτυχθεί όμως ένα τέτοιο εμβόλιο οι ρεαλιστικές επιλογές που έχουμε αυτή τη στιγμή μπροστά μας είναι δύο (για την ακρίβεια προς το παρόν... μία). Η λήψη της δεύτερης ενισχυτικής δόσης των υπάρχοντων εμβολίων η οποία μπορεί να γίνει άμεσα ή η αναμονή σε λίγους μήνες για τα επικαιροποιημένα εμβόλια. Τα δύο συνιστούσε απέναντι σε αυτό το δίλημμα πολλών ανθρώπων ο δρ Κασσιώτης: «Είναι δύσκολο να αποφασίσει κάποιος, είναι δύσκολη μια τέτοια απάντηση. Υπάρχουν δύο παράμετροι τις οποίες θεωρώ ότι πρέπει να λάβουμε υπόψη γνωρίζοντας πάντα ότι... δεν γνωρίζουμε ποια θα είναι η επόμενη κίνηση του ιού. Κατ' αρχάς τα επικαιροποιημένα εμβόλια που θα βασίζονται στην Ομικρον θα βοηθήσουν σίγουρα στον έλεγχο των υπαρχουσών υποπαραλλαγών της, πολύ περισσότερο από τα εμβόλια που έχουμε τώρα και βασίζονται στο αρχικό στέλεχος της Γουχάν, ωστόσο ίσως υπάρχει ο κίνδυνος να επικρατούν την ανάδυσση νέας, διαφορετικής παραλλαγής. Κατά δεύτερο, πρέπει να αναφέρουμε ότι καθώς η ανοσία που παρέχουν τα εμβόλια μειώνεται με την πάροδο του χρόνου, ίσως θα ήταν προτιμότερο να την "τονάσουμε" όταν θα βρισκόμαστε πιο κοντά χρονικά σε ένα πιθανό πανδημικό κύμα τον χειμώνα παρά εν μέσω θέρους. Ωστόσο, όπως προείπα, δεν μπορούν να γίνουν ασφαλείς προβλέψεις. Η μάχη μας με την πανδημία αυτή μοιάζει περισσότερο με μαραθώνιο παρά με σπριντ». Μεγάλο ερώτημα που μας απασχολεί όλους είναι αν αυτός ο μαραθώνιος θα είναι μετ' εμποδίων (και μάλιστα μεγάλων) των χειμώνα που θα έλθει. «Κρίνοντας από τις χώρες με υψηλή εμβολιαστική κάλυψη, τα τελευταία πανδημικά κύματα δεν ήταν τόσο δομημένα όσο είχαμε αρχικώς φανταστεί - αυτό ελπίζουμε να επαναληφθεί και τον ερχόμενο χειμώνα, τονίζοντας και πάλι ότι υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα για το πώς θα συμπεριφερθεί ο ιός στο μέλλον». Στην αναμονή λοιπόν για το αν ο SARS-CoV-2 θα μας κάνει... ρουά ματ ή αν εμείς θα καταφέρουμε να νικήσουμε το επόμενο διάστημα (τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την οξεία πανδημική μορφή του) τον ιό «βασισιά» των ημερών μας.

Ο κορονοϊός δεν κάνει διακοπές, αν και επισκέφτηκε ήδη τουριστικούς προορισμούς

Πηγή:	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	1,16-17	Ημερομηνία έκδοσης:	07-08-2022
Αρθρογράφος:		Επιφάνεια :	2323.4 cm ²	Κυκλοφορία:	1200
Θέματα:	ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ				

ΚΟΡΟΝΟΪΟΣ

Ανησυχία για την αύξηση των θανάτων

Μάσκες και εμβόλια συνιστούν οι ειδικοί

Μιλούν: Δημοσθένης Σαρηγιάννης, Αθανάσιος Εξαδάκτυλος, Ματίνα Παγώνη, Αθηνά Λινού, Μιχάλης Γιαννάκος

16-17

ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ, ΜΕΙΩΘΗΚΑΝ ΕΛΑΦΡΩΣ ΤΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ

Πάνω από δύο νεκροί κάθε ώρα την περασμένη εβδομάδα - Μάσκες και εμβόλια συνιστούν οι ειδικοί

M Του Βαγγέλ Στολάκη

Ο κορονοϊός δεν κάνει διακοπές, αν και επισκέφτηκε ήδη τουριστικούς προορισμούς

Καθημερινά ένα πούλιαν με επιβάτες... πέφτει στον γκρεμό. Με αυτό το παράδειγμα, όχι άγνωστο αφού το ίδιο χρησιμοποιήθηκε και στο παρελθόν κατά τα προηγούμενα κύματα του κορονοϊού στη χώρα μας, οι ειδικοί περιγράφουν την εικόνα και δεν κρύβουν τον προβληματισμό τους για τα τελευταία δεδομένα που παρουσίασε ο ΕΟΔΥ για την πορεία της πανδημίας στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την τελευταία αναφορά του ΕΟΔΥ για την εβδομάδα 25-31 Ιουλίου τα κρούσματα που καταγράφηκαν ήταν 122.230, οι διασωληνωμένοι ανήλθαν σε 138 και οι νεκροί μέσα σε μία εβδομάδα άγγιξαν του 355, αυξημένοι κατά πολύ από τους 271 θανάτους που σημειώθηκαν μόλις μία εβδομάδα πριν. Κάθε ώρα, λοιπόν, περισσότεροι από δύο συνάνθρωποί μας κατά μέσο όρο την προηγούμενη εβδομάδα έχασαν τη μάχη με τον κορονοϊό. Ο αριθμός των κρουσμάτων ήταν μικρότερος σε σχέση με μία εβδομάδα πριν, ωστόσο οι λεγόμενοι σκληροί δείκτες της πανδημίας, δηλαδή ο αριθμός των διασωληνωμένων σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ)

και ο αριθμός των νεκρών, εμπνέουν ιδιαίτερη ανησυχία. Σύμφωνα με τον καθηγητή Περιβαλλοντικής Μηχανικής του ΑΠΘ, Δημοσθένη Σαρηγιάννη που μίλησε στη «ΜτΚ» την παρούσα στιγμή η πανδημία βρίσκεται σε φάση αποκλιμάκωσης, ωστόσο, όπως εξηγεί η αποκλιμάκωση είναι αργή. «Παρόλα αυτά οι σκληροί δείκτες βρίσκονται σε αύξηση. Περιμένουμε αυτή την εξέλιξη βάσει των προγνωστικών μοντέλων που μελετάμε» εξηγεί ο κ. Σαρηγιάννης. Σύμφωνα με τον ίδιο αυτή την περίοδο οι τουριστικές περιοχές «βράζουν» από κρούσματα, ωστόσο, εκφράζει τον προβληματισμό του αναφορικά με τα στελέχη Όμικρον 4 και Όμικρον 5 τα οποία είναι υπερμεταδοτικά, με το τελευταίο να προκαλεί και σοβαρότερη νόσηση. «Είναι λάθος όμως να κοιτάμε μόνο τη διασπορά. Πρέπει να σταματήσουμε τη διασπορά για να αποφύγουμε μεγαλύτερες επιπλοκές» αναφέρει. Όπως εξηγεί «η κλίση της καμπύλης είναι πολύ μικρότερη. Αυτό σημαίνει ότι λόγω κινητικότητας του πληθυσμού για τις διακοπές του, η αποκλιμάκωση επιβραδύνεται».

Φοράμε τη μάσκα όπου υπάρχει συνωστισμός και πολυκοσμία. Αυτή είναι και η σύσταση της Πολιτείας

Αθανάσιος Εξαδάκτυλος
Πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου

Κατά τον κ. Σαρηγιάννη παράλληλα με την αύξηση των τεστ για καλύτερη εικόνα της διασποράς θα πρέπει να αυξηθούν και τα ποσοστά του **εμβολιασμού** με την τέταρτη δόση του εμβολίου, καθώς ο ίδιος «βλέπει» πτώση της ανοσίας. «Έχει μεσολαβήσει μεγάλο χρονικό διάστημα από την τρίτη δόση. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ένας οργανισμός έχει πτώση της ανοσίας του και είναι εκτεθειμένος στον ιό» λέει ο κ. Σαρηγιάννης. «Είναι λάθος η λογική να περιμένουμε το νέου τύπου εμβόλιο, γιατί αυτό προφανώς θα καθυστερήσει να έρθει στη χώρα μας» εξηγεί ο κ. Σαρηγιάννης συμπληρώνοντας πως με αυτόν τον τρόπο αυξάνονται οι μολύνσεις και οι επαναμολύνσεις. Ο καθηγητής του ΑΠΘ «βλέπει» συνέχιση της αποκλιμάκωσης με τα κρούσματα να αγγίζουν τα 10.000 ημερησίως κατά μέσο όρο το Δεκαπενταύγουστο και τον αριθμό να γίνεται τετραψήφιος στα τέλη του μήνα και τις αρχές του Σεπτεμβρίου. Ωστόσο, προειδοποιεί πως οι συναφθείσες, τα πανηγύρια και τα πάρτι του Αυγούστου θα πρέπει να ανησυχήσουν τους πολίτες και οι συμμετέχοντες σε αυτά να φορούν τη μάσκα τους.

Ⓢ Οι ειδικοί εκτιμούν πως τα πραγματικά κρούσματα είναι πολλαπλάσια και η διασπορά στην κοινότητα μεγάλη. Όπως τονίζουν, πολλοί που ασθενούν και είναι είτε ασυμπτωματικοί είτε έχουν συμπτώματα δεν προχωρούν σε τεστ και όσοι το κάνουν δεν το δηλώνουν για να μην χάσουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές λόγω της υποχρεωτικής καραντίνας των πέντε ημερών. Τονίζουν επίσης πως όλος ο πλανήτης τη δεδομένη χρονική περίοδο βρίσκεται σε μία μεταβατική φάση συνύπαρξης με τον ιό, η οποία όπως σημειώνουν δεν είναι εύκολη.

Επιστροφή... με τεστ
Ο Ιούλιος πάντως έδειξε τα δόντια του, σύμφωνα με τους ειδικούς. Ο συνολικός αριθμός των νεκρών τριπλασιάστηκε σε σχέση με τον αριθμό των νεκρών που καταγράφηκε τον Ιούνιο, δηλαδή ένα μήνα πριν. Σύμφωνα με την πρόεδρο της Ένωσης Νοσοκομειακών Πατρών Αθήνας Πειραιά, Ματίνα Παγώνη οι τουριστικές περιοχές είναι εκείνες που έχουν μεγαλύτερη διασπορά. Η ίδια χαρακτηρίζει στη «ΜτΚ» αναμενόμενη την αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων, όπως και εκείνου των διασωληνωμένων στις ΜΕΘ, καθώς όπως εξηγεί όσοι έχουν υποκείμενα **νοσήματα** και κολλούν κορονοϊό έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να νοσηλευτούν και να χρειαστεί να εισαχθούν σε ΜΕΘ. Η κ. Παγώνη εκτιμά ότι ο Σεπτέμβριος θα είναι «δύσκολος» μήνας, καθώς οι εκδρομείς θα επιστρέψουν στα σπίτια τους και θα έρθουν σε επαφή με ηλικιωμένους. «Ο κόσμος και ιδίως οι άνω των 60 ετών και όσοι μικρότερης ηλικίας έχουν προβλήματα υγείας θα πρέπει να επισπεύσουν τον **εμβολιασμό** τους» λέει στην «ΜτΚ» η κ. Παγώνη, η οποία καλεί μάλιστα όσους επιστρέφουν από τις διακοπές τους να προχωρήσουν σε **έλεγχο** για κορονοϊό με self ή rapid test.

Πηγή: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Σελ.: 1,16-17

Ημερομηνία έκδοσης: 07-08-2022

Είναι λάθος η λογική να περιμένουμε το νέο τύπο εμβόλιο, γιατί αυτό προφανώς θα καθυστερήσει να έρθει στη χώρα μας

Δημοσθένης Σαργιάνιδης
Καθηγητής Περιβαλλοντικής Μηχανικής του ΑΠΘ

Οι ειδικοί εκτιμούν πως τα πραγματικά κρούσματα είναι πολλαπλάσια και η διασπορά στην κοινότητα μεγάλη. Όπως τονίζουν, πολλοί που ασθενούν και είναι είτε ασυμπτωματικοί είτε έχουν συμπτώματα δεν προχωρούν σε τεστ και όσο το κάνουν δεν το δηλώνουν για να μην χάσουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές λόγω της υποχρεωτικής καραντίνας των πέντε ημερών. Τονίζουν επίσης πως όλος ο πλανήτης τη δεδομένη χρονική περίοδο βρίσκεται σε μία μεταβατική φάση συνύπαρξης με τον ιό, η οποία όπως σημειώνουν δεν είναι εύκολη. «Είμαστε σε μία φάση που από ό,τι φαίνεται δεν θα επιστρέψουμε στα περιοριστικά μέτρα και θα πρέπει να μάθουμε να συνυπάρχουμε με τον ιό» σχολιάζει χαρακτηριστικά στέλεχος του υπουργείου Υγείας.

Μάσκες και εμβόλια για τους άνω των 60

Μεγάλη συζήτηση βρίσκεται σε εξέλιξη και για το εάν θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την προστασία από τον κορονοϊό, αναφέροντας συγκεκριμένα την υποχρεωτική χρήση μάσκας. «Φοράμε τη μά-

Ο κόσμος και ιδίως οι άνω των 60 ετών και όσοι μικρότερης ηλικίας έχουν προβλήματα υγείας θα πρέπει να επισπεύσουν τον εμβολιασμό τους

Ματίνα Παγώνη
Πρόεδρος της Ένωσης Νοσοκομειακών Πατρών Αθίνας Πειραιά

σκα όπου υπάρχει συνωστισμός και πολυκοσμία. Αυτή είναι και η σύσταση της Πολιτείας» υποστηρίζει από την πλευρά του ο πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, Αθανάσιος Εξαδάκτυλος.

Ο κ. Εξαδάκτυλος καλεί τους πολίτες άνω των 60 να «εμβολιαστούν οπωσδήποτε» όπως υπογραμμίζει, ενώ για τους κάτω των 60 να προχωρούν σε μέτρηση αντισωμάτων και σε συνεννόηση με τον γιατρό τους να αποφασίζουν για την τέταρτη δόση. «Ο αριθμός των κρουσμάτων αλλά και των διασωληνωμένων και των νεκρών δείχνει ότι η κατάσταση δεν είναι ακίνδυνη. Ο ιός είναι εδώ» υποστηρίζει χαρακτηριστικά.

Πάντως, παρά το γεγονός ότι το Εθνικό Σύστημα Υγείας δεν πιέζεται όπως πιεζόταν στο παρελθόν, τις τελευταίες εβδομάδες καταγράφεται αύξηση των εισαγωγών σε απλές κλίνες COVID-19, ενώ ήδη σε πολλά νοσοκομεία (και στη Θεσσαλονίκη) «καθαρές» κλινικές μετατρέπονται ξανά σε κλινικές για κορονοϊό. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΠΟΕΔΗΝ, Μιχάλη Γιαννάκο «ο Αύγουστος είναι ο μήνας με τους περισσότερους παραθεριστές,

Η Ελλάδα σε... οροπέδιο

«Είμαστε σε οροπέδιο. Πάμε να σταθεροποιηθούμε ψηλά και να παραμείνουμε σε υψηλά επίπεδα οι δείκτες» αναφέρει η καθηγήτρια Επιδημιολογίας, **Αθηνά Λινού**, σχολιάζοντας στη «ΜτΚ» πως ο υψηλός αριθμός των θανάτων και των διασωληνωμένων σε ΜΕΘ είναι «έκφραση της μεγάλης μεταδοτικότητας».

Η κ. Λινού ξεκαθαρίζει πως πλέον είναι απαραίτητη η χρήση της μάσκας, όπως και ο εμβολιασμός των άνω των 60. «Είναι λάθος ορισμένοι να θεωρούν ότι τα νέα εμβόλια θα έρθουν σύντομα. Το καινούριο εμβόλιο δεν έχει κα-

τατεθεί ακόμα για έγκριση» λέει και υποστηρίζει πως θα χρειαστεί να υπάρξει νέα καμπάνια για τον εμβολιασμό με την τέταρτη δόση (δευτέρα αναμνηστική) προκειμένου να αυξηθούν τα ποσοστά.

Είναι λάθος ορισμένοι να θεωρούν ότι τα νέα εμβόλια θα έρθουν σύντομα. Το καινούριο εμβόλιο δεν έχει κατατεθεί ακόμα για έγκριση

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας με τους περισσότερους παραθεριστές, τις περισσότερες εκδηλώσεις και μπορεί να πυροδοτήσει ένα νέο σφοδρό κύμα το φθινόπωρο

Μιχάλης Γιαννάκος
Πρόεδρος της ΠΟΕΔΗΝ

τις περισσότερες εκδηλώσεις και μπορεί να πυροδοτήσει ένα νέο σφοδρό κύμα το φθινόπωρο». Σύμφωνα με τον ίδιο συνολικά από τις 30.000 κλίνες περίπου που υπάρχουν στις δημόσιες δομές Υγείας της χώρας οι περίπου 4.500 διατίθενται για περιστατικά COVID-19, εκ των οποίων οι 2.600 νοσηλεύουν κάποιον ασθενή. «Δεν είναι φυσιολογικό τον μήνα Αύγουστο τα νοσοκομεία να δεσμεύουν περισσότερες από 100 κλίνες για περιστατικά κορονοϊού». Σύμφωνα με τον κ. Γιαννάκο οι μισές από τις κλίνες ΜΕΘ που διατίθενται πανελλαδικά για περιστατικά κορονοϊού είναι κατελημμένες από κάποιον ασθενή. Ο πρόεδρος της ΠΟΕΔΗΝ συμπληρώνει πως το Σύστημα πιέζεται καθώς οι εργαζόμενοι σε αυτό πιέζονται. «Έχουν επικρατήσει οι αγανακτισμένοι της μάσκας. Μας κοιτούν περίεργα όλους εμάς που φοράμε μάσκα, ενώ έτσι θα έπρεπε να κάνουν όλοι οι πολίτες» υποστηρίζει ο κ. Γιαννάκος και συμπληρώνει: «απαράιτητο να κάνουν τεστ με την επιστροφή τους από τις διακοπές οι εκδρομείς».

Κάθε ώρα περισσότεροι από δύο συνάνθρωποί μας κατά μέσο όρο την προηγούμενη εβδομάδα έχασαν τη μάχη με τον κορονοϊό. Ο αριθμός των κρουσμάτων ήταν μικρότερος σε σχέση με μία εβδομάδα πριν, ωστόσο, οι λεγόμενοι σκληροί δείκτες της πανδημίας, δηλαδή ο αριθμός των διασωληνωμένων σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και ο αριθμός των νεκρών, εμπνέουν ιδιαίτερη ανησυχία

